

38. Mü'minin hayatında evrâd ü ezkârın yeri nedir?

Evrâd ü ezkâr okumaya kendimizi nasıl alıştırebiliriz?

Evrâd ü ezkârla meşgul olma, insanın günlük yaşantısının ayrılmaz bir parçası olmalıdır. İnsan, kendisini zorlamalı ve gününün iki-üç saatini evrâd ü ezkârla donatmalı ve zenginleştirmelidir. Bunu yaparken de „Allahım! Ben daha fazlasını yapardım ama yaptığım bunca iş arasında daha fazlasını da yapamıyorum. Beni mazur gör...” demelidir. Yani meselâ günde yüz defa „Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh“, yüz defa „Sübhânallâhi vebihamdihî sübhanallahilazim“, yüz defa „Estağfirullah“ diyen bir insan şöyle düşünmelidir: „Rabbim! Bunca insanın baktığı bir yerde, bu vapurun içinde küreklerden önemlisini çekmeye bir yönüyle mahkûm bir yönüyle de memur ettiğiniz bir noktada bulunan bir insan için okuduğum bu evrâd çok azdır ama, ben Senin engin inayetine sığınıyor ve „Adede halgık ve rıdâ nefsik ve zinete arşık ve midâde kelimâtik...” dualarında ifade edilen „Mahlukatın sayısınca, rıza ufku seviyesinde, Arş'ının ağırlığına ve kelimâtının mürekkebi kadar...” sonsuzluk ifade eden rakamları zikrederek, o rakamlar sayısınca söylemiş kabul edilmemi bekliyorum. Sen benim bu az amelimi çokca kabul eyle.“

Evrâd ü ezkârın dağıtılarak okunması „iştirak-i a'mal-i uhreviye“ açısından çok bereketli bir davranış olsa gerek. Bazı yakın arkadaşlarım, okudukları dualardan bana da birer küçük dilim takdir etmişler. Ben de onların duaları arasında benimki de kabul görür mülâhazasıyla, böyle bir viridi aksatmamaya çalışıyorum. Esasen bu şekilde verilen bir evrâd ü ezkârı okumak, nezir ölçüsünde bir taahhüt olduğundan dolayı gereklidir de. Onu terk etmek uygun olmaz. Böyle bir organize içine dahil olan herkes, bu umum yekûna hissedar olabilmek için iştirak-i a'mal-i uhreviye vadisinde nasiplerini tastamam alacaklardır.

Konuyla alâkalı geçende aklıma gelen bir şey oldu. Ben, bunu Cenâb-ı Hakk'ın bir tenbih ve ikazı telakki ettim. Şimdi müsaadenizle onu ifade edeyim: Her bir mü'min, hayat-ı içtimaiyede konumu itibarıyla durumu neye tekabül ediyorsa, temsil seviyesine göre evrâd ü ezkâr okumalıdır. Meselâ hayatın

herhangi bir basamağında sorumluluk yüklenen biri temsil ve idare alanının genişliğine göre Rabbine karşı şükür ve zikirde de daha hassas olmalı, en az beş-on insanın okuyabileceği kadar evrâd ü ezkâr okumalıdır. Evet bazılarımız, kaderin bir cilvesi olarak liyakati olmadığı hâlde böyle bir konuma getirilmiş ise, en az on insan kadar evrâd ü ezkâr okumalıdır.

Ayrıca din ve diyanet öyle hassasiyetle yaşanmalıdır ki, münafıkça düşünen ve fitne ü fesat peşinde olanlar o ortamda yaşayamaz hâle gelmelidir. Hem evrâd okunmalı hem temkinli namaz kılınmalı, hem de zikir ü fikr edilerek hiçbir boşluğa meydan verilmemelidir. Yani atmosfer sürekli meleklerin Sidretü'l-Müntehâ'ya evrâd ü ezkâr taşıdığı bir yer ve „O'na ancak güzel sözler yükselir (ulaşır). Onları da Allah'a amel-i salih ulaştırır.“^[1] hakikatinin helezonuyla semalara taşındığı bir nokta olmalıdır.

Bunun için zaman çok iyi değerlendirilmeli ve günlük evrâd gün içine yayılarak, her fırsatta mutlaka bir şeyler okunmalıdır. Meselâ, günlük işlerinin arasında kafası yorulan bir mü'min, fırsat bulduğu zaman odasının içinde dinlenmek için bir fasıl evrâdla meşgul olmalı veya iman ve düşünce ufkunu açacak şeyler okumalıdır. Böyle davranmak mü'min için bir sur, bir sera ve bir koruyucu sütire olarak Allah'a sığınmanın, emniyet içinde olmanın en isabetli ve garantili yollarından biridir.

Hayatı bu şekilde standardize etmek biraz ısrarcı olmaya ve biraz da egzersiz yapmaya bağlıdır. Meselâ Dua Mecmuası'ndan okunacak yerler, günde bir kez okunduğu takdirde bir senede ezberlenir, zevk verir ve kitap taşıma külfetinden de kurtulmuş olunur. Zamanla böyle birinin hayatında evrâd ü ezkâr okuma da, tıpkı yeme-içme gibi hayatın vazgeçilmezleri arasına girecektir. Ayrıca Cenâb-ı Hakk'ın bize bağışlamış olduğu bunca lütufları karşısında Allah Resûlü'nün ifadeleriyle „efelâ ekûnu abden şekûra“ kutbunda, devamlı şükreden bir kul olmak da, kulluk şuuru adına çok önemli bir husustur.

İnsan, tembelliğe karşı devamlı savaş hâlinde ve gerilim içinde olmalı, tembelliğin yol

bulup onun ruhunu felç etmesine fırsat vermemeli ve bunun için devamlı arayış içinde olmalıdır. Meselâ ben bir dönemde her gece teheccüde kalkmanın yolunu şöyle buldum ve uyguladım: Yatsı namazından sonra vitri-i vacibi kılmadan yattım. Vitri kılmadığım için gece uyanmak benim için bir mecburiyet hâline geldi. Ben de mecburen gece kalktım ve bu arada teheccüt namazı da kıldım.

Evet, yukarıda da ifade edildiği gibi temrinat yapa yapa diller ve gönüller mutlaka evrâd ü ezkâra, ibadet ü taate alıştırılmalıdır. Bununla alâkalı bir misal arz etmek istiyorum: Meselâ askere giden bir insan, rütbece kendinden yüksek olan insanlara „komutanım „ diye diye dili ona alıştığı için sivil hayata döndüğünde de uzun süre önüne gelen herkese „komutanım“ der durur. Evet, nasıl ki, insanın dili devamlı söyleye söyleye bazı şeylere alışıyor, öyle de kalbi ve letâifi de alışır ve egzersiz yapa yapa zorluk gibi engebeleri aşarak maksadına ulaşır.

Burada şunu ifade etmekte de fayda var: İstiğfar, sadece tevbe ve istiğfar kalıpları içindeki şekliyle değil, Rabb'e her türlü teveccüh şekliyle de olabilir. İnsan, günlük hayatta bazen bir sürü mâsiyet içinde bocalar durur. Bazen Hak yolunda tam olamayabilir, bazen de niyetinin hâlisliğini her zaman koruyamadığından keyif ve arzularına göre yaşayabilir. Dolayısıyla böyle birinin bu kirli atmosferde duyguları ve havası kirlenebilir. Şimdi bu şekilde kirlenen ve bu kirlilerle sarsılan, çizgisini kaybeden bir insanın Cenâb-ı Hakk'a istiğfarla çok teveccüh etmesi lâzımdır ki, böyle bir kirlenme ile meyelan-ı şer gelişmesin. Çünkü Kader Risalesi'nde bu mesele anlatılırken Hz. Üstad, „Dua ve tevekkül meyelan-ı hayra büyük bir kuvvet verdiği gibi, istiğfar ve tevbe dahi meyelan-ı şerri keser, tecavüzatını kırar.“ demektedir. İnsanın hem hayra hem de şerre karşı bir yönüyle istidat ve temayülü vardır. İnsan, kalbinin sesini dinleyip hayra teveccüh etmeli ve evrâd ü ezkârla sürekli kalbinin derinliklerine doğru yelken açmalıdır.